

**Broj: 01-535/25**

**Podgorica, 08. septembar 2025. godine**

**MP/MP**

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, u skladu sa odredbom člana 41 stav 1 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore (»Službeni list CG«, br.42/11, 32/14 i 21/17) i člana 35 Pravila o radu Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br.53/14), sproveo je ispitni postupak po pritužbi građana Dajevića Hana/Bakrenjače Opštine Pljevlja i utvrdio činjenično stanje na način koji slijedi

## **I UVOD**

1. Postupak pred Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda Crne Gore, odnosi se na problem privatnog prihvatilišta za pse koji se nalazi u mjestu Dajevića Han u Pljevljima, koji nema adekvatne uslove za rad.

## **II ČINJENICE**

2. Činjenice utvrđene na osnovu navoda podnosioca pritužbe i izjašnjenja Komunalne policije Opštine Pljevlja i Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, te cjelokupne dokumentacije koja egzistira u spisima predmeta mogu se sublimirati na sljedeći način.

3. Komunalna policija Opštine Pljevlja dana 29. septembra 2022. godine, na gazdinstvu XX u mjestu Dajevića Han Opština Pljevlja, izvršila je komunalni nadzor, prilikom kojeg je utvrđeno niz nepravilnosti u odnosu na odredbe Odluke o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima Opštine Pljevlja.

4. O izvršenom nadzoru sačinjen je zapisnik br. 14-714/21-101/2 i subjektu nadzora izrečena novčana kazna putem prekršajnog naloga br. 0018955392.

5. O preduzetim mjerama i radnjama Komunalna policija upoznala je Upravu za veterinu i fitosanitarne poslove u cilju preduzimanja daljih mjera i radnji iz svoje nadležnosti.

6. Dana 18. aprila 2024. godine, Komunalna policija Opštine Pljevlja kod pomenutog subjekta nadzora izvršila je kontrolni nadzor i sačinila zapisnik br. 14-714/24-78/1, kojim je utvrđeno da subjekat nadzora, kao držalac kućnih ljubimaca, ne ispunjava niz obaveza koje su definisane članom 6 i članom 13 Odluke o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima, shodno čemu je subjektu nadzora izrečena novčana kazna putem prekršajnog naloga br. 0018956581.

7. Zapisnik o izvršenom komunalnom nadzoru i pregled preduzetih mjera i radnji Komunalna policija dostavila je Upravi za veterinu i fitosanitarne poslove Crne Gore u cilju preduzimanja daljih mjera i radnji iz nadležnosti tog organa.

8. Na osnovu inicijative Zaštitnika za vršenje inspekcijskog nadzora Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove dana 12. avgusta 2025. godine, izvršila je inspekcijski nadzor na gazdinstvu xx u mjestu Dajevića Han Opština Pljevlja o čemu je sačinjen zapisnik 003/4-33-726/25-192.

9. Nakon sprovedenog inspekcijskog nadzora pomenuti organ donio je rješenje br. UP/I 003/4-33-726/25-192/2, od 14. avgusta 2025. godine, kojim se odgovornom licu XXI naređuje izvršenje mjera i to: obilježavanje životinja pasa; vakcinacija psa protiv zaraznih bolesti besnilo; izgradnja i oprema objekata za smještaj životinja, postavljanje zaštitne ograde oko gazdinstva; osnivanje skloništa za napuštene životinje. Predmetnim rješenjem određen je i rok za izvršenje navedenih mjera.

### **III. RELEVANTNO DOMAĆE I MEĐUNARODNO PRAVO**

**Ustav Crne Gore** («Službeni list CG», br. 1/2007 i 38/13)

#### **Član 40**

Svako ima pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života.

**Zakon o lokalnoj samoupravi** ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18 od 10.01.2018, 034/19 od 21.06.2019, 038/20 od 25.04.2020, 050/22 od 09.05.2022, 084/22 od 01.08.2022)

#### **Član 4**

U opštini se vrše poslovi od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo.

#### **Član 14**

Odnosi između organa opštine, državnih organa i organa državne uprave zasnivaju se na načelima međusobne saradnje, u skladu sa zakonom.

#### **Član 27**

Opština, u skladu sa zakonom i drugim propisima:

24) uređuje način i uslove držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama, obezbjeđuje uslove za njihovo zbrinjavanje i sprovodi mjere kontrole njihovog razmnožavanja;

**Zakon o zaštiti dobrobiti životinja** ("Službeni list Crne Gore", br. 014/08 od 29.02.2008, 040/11 od 08.08.2011, 047/15 od 18.08.2015)

#### **Član 4**

Svako lice je obavezno da se stara o životinjama, a naročito o životinjama čiji opstanak zavisi neposredno od njega. Držalac životinje dužan je da postupa prema životinji sa pažnjom dobrog domaćina i da životinji obezbijedi životne uslove koji odgovaraju njenoj vrsti, rasi, polu, starosti kao i fizičkim, biološkim i proizvodnim specifičnostima, osobinama u ponašanju, odnosno zdravstvenom stanju životinje. Držalac životinje odgovoran je za život i dobrobit životinje, kao i za štetu koju ona može nanijeti drugim licima ili životinjama. Držalac životinje

dužan je da spriječi životinju da ugrozi život, bezbjednost ili imovinu drugog lica, odnosno život i bezbjednost druge životinje.

#### **Član 11**

Držalac životinja dužan je da obezbijedi životinjama:

- 1) hranu i vodu prema njihovim fiziološkim potrebama;
- 2) njegu i zdravstvenu zaštitu;
- 3) smještaj u objekat sa dovoljno svjetlosti, toplote i prostora;
- 4) higijenu prostora;
- 5) zaštitu od uticaja vremenskih prilika i prirodnih neprijatelja.

#### **Član 12**

Materijal koji se koristi za izgradnju objekata i oprema u objektima sa kojima životinje dolaze u dodir ne smiju biti opasni za životinje i djelovati štetno na njihovo zdravlje i moraju biti izgrađeni tako da se mogu lako čistiti, prati, a po potrebi i dezinfikovati.

Objekti i prostori za smještaj životinja i oprema moraju biti izgrađeni tako da nemaju oštih uglova, ivica ili izbočina koji bi mogli povrijediti životinje.

Automatska i mehanička oprema koja se koristi za držanje životinja mora se redovno kontrolisati, najmanje jednom dnevno.

Bliže uslove koje moraju ispunjavati objekti i oprema za držanje i uzgoj životinja za proizvodnju i način držanja propisuje Ministarstvo.

#### **Član 27**

Sklonište za napuštene životinje (kućne ljubimce) dužno je da:

- 1) prima prijave o napuštenim i izgubljenim životinjama;
- 2) organizuje samostalno ili u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave, sakupljanje i prevoženje izgubljenih i napuštenih životinja do skloništa;
- 3) preuzme napuštenu i izgubljenu životinju i obezbijedi joj smještaj;
- 4) obezbijedi veterinarsko-zdravstvenu zaštitu životinja;
- 5) traži držaoce napuštenih i izgubljenih kućnih ljubimaca ili udomljava kućne ljubimce;
- 6) vodi evidencije o pronađenim životinjama i njihovom zbrinjavanju ili usmrćivanju.

#### **Član 48**

Poslove inspekcijskog nadzora vrše veterinarski inspektori u skladu sa zakonom.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona može se vršiti istovremeno sa nadzorom koji se obavlja u skladu sa zakonom kojim je uređeno veterinarstvo, bezbjednost hrane i identifikacija i registracija životinja.

#### **Član 49**

Pored ovlašćenja inspektora utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, veterinarski inspektor ima i ovlašćenja da:

- 1) vrši pregled i kontrolu objekata i prostora u kojima se drže, odnosno reprodukuju životinje;
- 5) vrši kontrolu isunjenosti i drugih uslova u vršenju inspekcijskog nadzora.

**Zakon o veterinarstvu** ("Službeni list Crne Gore", br. 030/12 od 08.06.2012, 048/15 od 21.08.2015, 057/15 od 07.10.2015, 052/16 od 09.08.2016, 043/18 od 03.07.2018)

#### **Član 1**

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način obavljanja veterinarske djelatnosti, zdravstvena zaštita životinja, mjere veterinarskog javnog zdravlja, veterinarska zaštita životne sredine, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje veterinarske djelatnosti.

Organizacija i sprovođenje zaštite zdravlja životinja, kao i sprovođenje mjera veterinarskog javnog zdravlja od interesa je za Crnu Goru.

Član 5

Poslove državne uprave u oblasti veterinarstva vrše:

- 1) organ državne uprave nadležan za poslove veterinarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo);
- 2) organ uprave nadležan za poslove veterinarstva (u daljem tekstu: Uprava).

#### **Član 51**

Držalac životinje dužan je da:

- 1) čuva zdravlje i dobrobit životinje i zdravlje ljudi od bolesti i infekcija prenosivih između životinja i ljudi i od posljedica prisustva rezidua u hrani životinjskog porijekla i hrani za životinje;
  - 2) preduzima mjere zaštite zdravlja životinja radi sprječavanja pojave i širenja zaraznih ili parazitskih bolesti životinja i zoonoza na način i u rokovima utvrđenim ovim zakonom i sprovodi druge mjere u skladu sa zakonom;
  - 3) omogućiti vršenje veterinarskih pregleda i kontrola, uzimanje materijala potrebnog za ispitivanje, kao i sprovođenje drugih propisanih mjera i da u tom postupku pruži odgovarajuću pomoć;
  - 4) bez odlaganja obavijesti najbližu veterinarsku ambulantu ili službenog veterinara u slučaju sumnje da postoji opasnost po zdravlje životinje, uključujući i pobačaj ili u vezi sa zdravljem životinja, opasnost za zdravlje ljudi i da u određenom roku da neophodne podatke o stanju zdravlja, obavljenoj zdravstvenoj zaštiti životinja i sprovedenim mjerama, o bezbjednosti proizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje kao i da omogućiti provjeru vjerodostojnosti datih podataka, bez naknade;
  - 5) omogućiti sprovođenje programa obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja i drugih propisanih mjera;
  - 6) obezbijedi hranu za životinje kojom se ne mogu prenijeti ili prouzrokovati bolesti;
  - 7) registruje gazdinstvo, obilježi i registruje životinje, u skladu sa zakonom;
  - 8) vodi i čuva na propisani način evidencije i dokumentaciju.
- (2) Bližu sadržinu i način vođenja evidencije iz stava 1 tačka 8 ovog člana propisuje Ministarstvo.

#### **Član 52**

Opšte preventivne mjere zaštite zdravlja životinja koje su dužni da sprovedu držaoci životinja obuhvataju:

- 1) obezbjeđivanje ishrane i napajanja životinja bezbjednom hranom za životinje i vodom;
- 2) obezbjeđivanje i održavanje biosigurnosnih mjera u objektima za uzgoj životinja i u drugim objektima gdje se životinje drže;
- 3) obezbjeđivanje higijenskih uslova pri porođaju i muži;
- 4) sprječavanje unošenja uzročnika zaraznih bolesti u prostorije za uzgoj i držanje životinja;
- 5) postupanje sa leševima životinja i drugim nus proizvodima, otpadnim vodama i izlučevinama na propisan način;
- 6) obezbjeđivanje sprovođenja dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije u objektima i u prevoznim sredstvima;
- 7) obezbjeđivanje vakcinacije i serumizacije (imunoprofilakse) i zaštite lijekovima (hemoprofilakse);
- 8) druge preventivne mjere utvrđene ovim zakonom.

#### **Član 110**

Držalac pasa, mačaka i pitomih tvorova dužan je da izvrši vakcinaciju pasa, mačaka i pitomih tvorova protiv bjesnila i njihovu identifikaciju.

(2) Psi se identifikuju najkasnije 90 dana od dana rođenja u skladu sa zakonom.

(3) Psi, mačke i pitomi tvorovi nakon identifikacije upisuju se u registar kućnih ljubimaca koji vodi Uprava, a koji je sastavni dio centralnog registra životinja.

(4) Nakon identifikacije i vakcinacije životinja iz stava 3 ovog člana veterinarska ambulanta ili specijalistička veterinarska ambulanta ili veterinarska služba izdaje identifikacioni dokument za nekomercijalno kretanje (u daljem tekstu: pasoš).

(5) Podatke o identifikaciji i vakcinaciji životinja iz stava 3 ovog člana veterinarska ambulanta ili specijalistička veterinarska ambulanta ili veterinarska služba unosi u registar kućnih ljubimaca koji vodi Uprava.

(6) Naknadu za identifikaciju, izdavanje pasoša i upis pasa, mačaka i pitomih tvorova u registar kućnih ljubimaca plaća vlasnik.

(7) Vlasnik životinja iz stava 1 ovog člana, dužan je da prijavi nabavku životinja veterinarskoj ambulanti ili specijalističkoj veterinarskoj ambulanti ili veterinarskoj službi odnosno odjavi životinju u slučaju gubitka životinje (nestanka, prodaje, poklona, uginuća) u roku od 14 dana od dana nastalog događaja.

(8) Životinje koje nijesu identifikovane ili vakcinisane u skladu sa stavom 1 ovog člana smještaju se u sklonište za napuštene kućne ljubimce o trošku vlasnika, odnosno jedinice lokalne samouprave ako vlasnik nije poznat i sa životinjama smještenim u sklonište se postupa u skladu sa zakonom kojim je uređena zaštita dobrobiti životinja.

(9) Način identifikacije, sadržaj i način vođenja registra pasa, mačaka i pitomih tvorova, izdavanja pasoša i visinu naknade iz stava 6 ovog člana propisuje Ministarstvo.

## **Odlukao uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 042/23)**

### **Član 1**

Ovom odlukom se propisuju uslovi i način držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama (kućnim ljubimcima), načinu zbrinjavanja i kontrole njihovog razmnožavanja na teritoriji opštine Pljevlja.

### **Član 6**

Držalac kućnog ljubimca je dužan da se o njemu brine i stvori uslove životinji da zadovolji svoje osnovne životne potrebe i to:

- obezbijedi dovoljnu količinu kvalitetne hrane,
- prostor za boravak i higijenske uslove života,

- obezbijedi preduzimanje i sprovođenje preventivnih, dijagnostičkih, higijenskih, terapijskih i drugih mjera radi očuvanja zdravstvenog stanja životinje, sprečavanja nastanka povreda, bolesti različitih uzroka, bola, patnje, straha, stresa i smrti, radi očuvanja fizičkog i psihičkog stanja kućnog ljubimca.

Držalac kućnog ljubimca se obavezuje da veterinarskoj inspekciji i Službi komunalne policije prijavi držanje svog ljubimca, kao i da shodno Zakonu o veterinarstvu podnosi uvjerenja o zdravstvenom stanju i redovnim vakcinacijama. Veterinarska inspekcija će u saradnji sa Komunalnim inspektorom ustanoviti da li vlasnici ispunjavaju uslove držanja kućnih ljubimaca iz stava 1 ovog člana.

### **Član 13**

Držalac psa je dužan da stvori uslove da pas ne ometa utvrđeni kućni red i mir građana.

Držalac, čiji pas čestim i dugotrajnim lajanjem ili zavijanjem remeti mir građana, dužan je da preduzme odgovarajuće mjere da spriječi dalje uznemiravanje građana, ili je dužan da ukloni psa.

### **Član 26**

Upravni nadzor nad sprovođenjem ove odluke vrši organ lokalne uprave za komunalne poslove.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ove odluke vrši komunalni inspektor i organ uprave nadležan za poslove veterinarske inspekcije čiji je nadzor utvrđen posebnim propisima.

Obezbjeđenje komunalnog reda i komunalni nadzor nad sprovođenjem ove odluke vrši komunalni policijac, u skladu sa Zakonom o komunalnoj policiji.

## **Zakon o komunalnim djelatnostima ("Službeni list Crne Gore", br. 055/16, 074/16, 002/18, 066/19, 140/22)**

### **Član 17**

Zabranjeno je:

18) narušavanje komunalnog reda bukom.

## **Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br.42/11, 32/14 i 27/17)**

### **Član 43**

O rezultatima ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik obavještava podnosioca/teljku pritužbe dostavljanjem mišljenja.

## **Član 20**

Zaštitnik/ca u vršenju svoje funkcije djeluje na način što: ukazuje, upozorava, kritikuje, predlaže ili preporučuje.

## **Član 22**

Zaštitnik nije ovlašten da mijenja, ukida ili poništava akte organa.

## **Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda**

### **Član 1**

Visoke strane ugovornice garantuju svakome u svojoj nadležnosti prava i slobode određene u dijelu I ove Konvencije.

### **Član 8 stav 1**

Svako ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske. Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, utvrđeno je pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života:

## **IV DRUGA RELEVATNA DOKUMENTA**

Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

### **Član 1**

Visoke strane ugovornice garantuju svakome u svojoj nadležnosti prava i slobode određene u dijelu I ove Konvencije.

### **Član 8 stav 1**

Svako ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske.

## **V ZAKLJUČNA OCJENA**

10. Podnosioci pritužbe žale se da privatno prihvatilište za pse koje se nalazi u mjestu Dajevića Han u Pljevljima, funkcioniše bez kontrole, nadzora i adekvatnih uslova za rad. Azil je smješten u neposrednoj blizini njihovih kuća čime je direkto ugrožen njihov svakodnevni život (stalna buka, intenzivni neprijatni mirisi, nehygijesni uslovi i rizik po zdravlje građana, slobodno kretanje pasa, koji nanose štetu domaćim životinjama i izazivaju strah među djecom i satrijim osobama).

11. U sprovedenom ispitnom postupku utvrđeno je da je Komunalna policija Opštine Pljevlja dana 29. septembra 2022. godine, na gazdinstvu XX u mjestu Dajevića Han Opština Pljevlja, izvršila komunalni nadzor, prilikom kojeg je utvrđeno niz nepravilnosti. O izvršenom nadzoru sačinjen je zapisnik br. 14-714/21-101/2 i subjektu nadzora izrečena novčana kazna putem prekršajnog naloga br. 0018955392. Nadalje proizilazi da je dana 18. aprila 2024. godine, Komunalna policija Opštine Pljevlja izvršila kontrolni nadzor kojim je utvrđeno da subjekat nadzora, kao držalac kućnih ljubimaca, ne ispunjava niz obaveza koje su definisane članom 6 i članom 13 Odluke o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima, shodno čemu je subjektu nadzora izrečena novčana kazna putem prekršajnog naloga br. 0018956581.

12. Prema stanju u spisima predmeta nije se moglo utvrditi kada je Zapisnik o izvršenom

komunalnom nadzoru i pregledom preduzetih mjera i radnji Komunalna policija Opštine Pljevlja dostavila Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove u cilju preduzimanja daljih mjera i radnji iz nadležnosti tog organa.

13. Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove postupajući po inicijativi Zaštitnika dana 12. avgusta 2025. godine, izvršila je inspekcijski nadzor na XX u mjestu Dajevića Han Opština Pljevlja. Nakon sprovedenog nadzora pomenuti organ donio je rješenje br. UP/I 003/4-33-726/25-192/2, od 14. avgusta 2025. godine, kojim je odgovornom licu xx naređeno izvršenje određenih mjera bliže navedenih u dispozitivu rješenja i određen rok za njihovo izvršenje.

14. Zaštitnik ukazuje da su osnovni principi Evropskog upravnog prava, koje podrazumjeva i rad inspekcijskih organa, između ostalog, pouzdanost i predvidljivost, odgovornost i efikasnost, a princip pouzdanosti i predvidljivosti obuhvata izvjestan broj načela vladavine prava i dobre uprave, između ostalog i načelo blagovremenosti.

15. Načelo blagovremenosti u postupanju državne uprave, pa i inspekcijskih organa, podrazumjeva da treba izbjeći kašnjenje u djelovanju i donošenju odluka, što može izazvati nezadovoljstvo, nepravdu ili ozbiljnu štetu i javnom interesu i privatnim interesima.

16. Imajući u vidu naprijed utvrđeno činjenično stanje, Zaštitnik konstatuje da je Komunalna policija Opštine Pljevlja prvi nadzor na predmetnoj lokaciji sproveda 29. septembra 2022. godine, prilikom kojeg je utvrdila određene nepravilnosti, a kontrolni nadzor tek nakon dvije godine i sedam mjeseci, čime je prekršila pravo i obavezu na efikasno postupanje i odlučivanje u inspekcijskom postupku, kao i načela dobre uprave.

17. Takođe, zapaža se da je Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove tek po inicijativi Zaštitnika izvršila nadzor povodom odnosnog slučaja i preduzela određene mjere i radnje. Opravdano se postavlja pitanje da li je pomenuti organ uopšte bio upoznat sa nadzorom koji je sproveda Komunalna policija Opštine Pljevlja i dostavljenim zapisnikom u cilju daljeg postupanja tog organa. Zaista ne bi bilo prihvatljivo da je pomenuta Uprava bila upoznata sa predmetnim slučajem a da povodom istog nije izvršila inspekcijski nadzor iako je prošlo više od dvije godine.

18. Zaštitnik smatra neophodnim **ukazati** Komunalnoj policiji Opštine Pljevlja i Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, a imajući u vidu da su već ustanovljene određene nepravilnosti od strane pomenutog subjekta nadzora, a koje do dana sačinjavanja ovog mišljenja nijesu otklonjene, da nastave sa vršenjem inspekcijskog nadzora u konkretnoj pravnoj stvari u cilju kontrole izrečenih mjera. Iako nije na Zaštitniku da predlaže koje bi to upravne radnje i mjere bile najbolje ili najprikladnije u slučajevima nepoštovanja propisanih standarda ili normativa, ipak smatra važnim ukazati nadležnim organima da u slučaju gdje se isti ne poštuju, izrekne one mjere koje su srazmjerne procijenjenom riziku i otkrivenim, odnosno vjerovatnim nezakonitostima i štetnim posljedicama kojima se najpovoljnije po nadziranog subjekta postižu cilj i svrha zakona i drugog propisa.

19. Zaštitnik naglašava da nadzorna uloga organa javne vlasti stavlja pred organe koji sprovode inspekcijski nadzor posebnu odgovornost da obezbijede poštovanje zakona i da svojim načinom rada spriječe izigravanje zakona od strane nadziranih subjekata.

20. Takođe, Zaštitnik podsjeća da član 8 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda štiti pravo pojedinca na poštovanje njegovog privatnog i porodičnog života, njegovog doma i njegovog dopisivanja. Dom je obično mjesto, fizički definisan prostor, gdje se razvija privatni i porodični život. Pojedinaac ima pravo na poštovanje svoga doma, što znači ne samo pravo na konkretni fizički prostor, nego i na mirno uživanje toga prostora. Povrede prava na poštovanje doma nijesu ograničene na konkretne fizičke povrede, kao što je neovlašćeni ulazak u stan neke osobe, nego uključuju i one koje nisu konkretne ili fizičke, kao što je buka, imisije, mirisi ili drugi oblici miješanja. Ozbiljna povreda može dovesti do povrede prava neke osobe na poštovanje njenog doma ako je spriječava u uživanju i udobnosti njenog doma.

21. Zaštitnik ukazuje da prema praksi ESLJP, iako ne postoji nikakvo izričito pravo u Konvenciji na čistu i mirnu okolinu, kada je neki pojedinac direktno i ozbiljno pogođen bukom ili nekim drugim neprijatnostima, može se pojaviti pitanje s pozivom na član 8. Konvencije. Iako je u suštini cilj člana 8. Konvencije zaštita pojedinca od arbitrarnog miješanja od strane javnih vlasti, ono može uključivati i situaciju kada državni organi preduzimaju mjere kojima je cilj osigurati poštovanje privatnog života čak i u sferi odnosa između pojedinaca.

22. Evropski sud je u svojoj praksi jasno naveo da pravo na dom ne štiti samo fizički prostor već i kvalitet života u tom prostoru. Buka, zagađenje ili druge smetnje koje svakodnevno narušavaju svakodnevni život može predstavljati povredu člana 8 Konvencije. Države imaju pozitivnu obavezu da preduzmu razumne i djelotvorne mjere kako bi zaštitile pojedinca od takvih ometanja, čak i kada potiču od privatnih lica.

23. U skladu sa propisima o zaštiti dobrobiti životinja, veterinarstvu i drugim važećim propisima svako lice je obavezno da se stara o životinjama, a naročito o životinjama čiji opstanak zavisi neposredno od njega. Držalac životinje dužan je da postupa prema životinji sa pažnjom dobrog domaćina i da životinji obezbijedi životne uslove koji odgovaraju njenoj vrsti, rasi, polu, starosti kao i fizičkim, biološkim i proizvodnim specifičnostima, osobinama u ponašanju, odnosno zdravstvenom stanju životinje. Držalac životinje odgovoran je za život i dobrobit životinje, kao i za štetu koju ona može nanijeti drugim licima ili životinjama. Držalac životinje je dužan da stvori uslove da ona ne ometa utvrđeni kućni red i mir građana.

24. Držanje pasa podrazumijeva odgovorno vlasništvo, kako u odnosu na njegovu dobrobit, tako i u odnosu prema drugim ljudima. Držalac mora osigurati uslove za njihovo držanje u skladu sa njihovim potrebama ali i na način kojim ne ometaju komunalni red, kućni red, javni red i mir građana.

25. Zaštitnik prvenstveno podsjeća na zdravstvene aspekte problema buke, jer se buka prepoznaje kao problem koji na čovjeka djeluje direktno i indirektno oštećujući njegovo zdravlje,

odnosno ne utiče samo na sluh, već izaziva umor i smanjenje radne sposobnosti, ometa sporazumjevanje, koncentraciju, odmor i san, odnosno kritično opterećuje kvalitet života. Svi navedeni aspekti dovode do individualne reakcije kod ljudi, te zavisno od nivoa i frekvencije buke, kao i dužine izloženosti, te reakcije kod pojedinaca mogu biti od blagih i prolaznih do trajnih zdravstvenih oštećenja.

26. Uznemiravanje građana zbog laveža pasa može biti ozbiljan problem za zajednicu. Prekomjerno lajanje pasa može ometati mir i tišinu u okolini, te izazvati stres i nervozu kod ljudi. Da bi se smanjio ovaj problem vlasnici prihvatilišta za pse trebaju preuzeti odgovornost za njihovu kontrolu i odgovarajućim odgojem ili drugim mjerama i osigurati da oni učestalim lajanjem ne ometaju mir građana.

27. Zaštitnik smatra da izvršeni inspekcijski nadzor od strane Komunalne policije Opštine Pljevlja i Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, te naložene mjere prema subjektu nadzora moraju biti adekvatne, odnosno dovoljne i djelotvorne u datoj situaciji, kako bi zaštitile pravo podnosioca pritužbe na poštovanje njihovog doma i privatnoga života.

**ZAMJENICA ZAŠTITNIKA  
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE**  
Tatjana Radović Todorović

Dostavljeno:

- podnosiocima pritužbe;
- Komunalnoj policiji Opštine Pljevlja
- Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove
- a/a.